

ХРЕСТ

ПЕТРО СÓРОКА

ДОРОГОЮ ДОБРА І ЛЮБОВІ

Передмова автора

Перша книга блаженного Іоанна, яка потрапила мені до рук, називалася «Соловки – друга Голгофа». Тоді я ще не знав, що це головна книга автора. Але розкривши її, уже не випустив з рук, доки не перегорнув останню сторінку. Сказати, що вона зацікавила мене, прикувала увагу – нічого не сказати, читання справило на мене шокове враження. До цього я багато читав про Соловки, може, цілі гори спогадів, мемуарів, наукових досліджень, я жив Соловками, хворів ними, як і українським голодомором 33-го року, але те, як несподівано висвітлив проблему людських страждань і мук о. Іоанн, було абсолютно новим, просвітлено-богомильським, кардинально міняло погляди на світ.

Потім були чотири томи щоденників, які мене – апологета денникової прози – теж переорали наскрізь, а відтак я вже не міг не проштудіювати численні поетичні збірки і прозові фоліан-

ти, життя великих духовних подвижників, книги музикальних одкровенень і осяянь. Усі разом вони відкрили мені велику істину: блаженний Іоанн – абсолютний геній. Я побачив, що кожна його нова книга (а їх виходить не десятки – сотні) ніколи не повторює попередню і завжди (о, диво!) краща, незвичніша за попередню. При їх читанні у мене виникало багато думок і спостережень, здавалося, що цікавих і небуденних, бо великі книги породжують глибокі роздуми. І я почав записувати їх. Так народилася книга «Маестро сонячних хоралів», яка вийшла двома мовами – у Москві та Ужгороді.

«Хрест і чаша отця Іоанна» – своєрідне її продовження і доповнення.

Я свідомий того, що тепер, коли в Україні наростають антиросійські настрої, вихід книги, присвяченої російському письменникові-містику, може сприйнятися далеко неоднозначно. Але тут треба усвідомити велику правду: блаженний Іоанн – це символ тієї духовної Росії, з якою нам будувати добросусідські відносини і в недалекому майбутньому, і в грядущих віках, ед-наючись на основі добра, любові і миру. Якщо Господь дав нам спільні кордони, то маємо знайти і обопільні духовні точки дотикання, які б дозволили гармонізувати життя.

На жаль, я не можу похвалитися, що повністю осягнув вчення о. Іоанна, беззастережно прийняв його доктрину, бо тільки ступив на шлях пізнання і вивчення, де мене переслідують сумніви, вагання і душевні сум'яття. Але хіба буває по-іншому на шляху духовного зростання? Сумнів – вічний супутник людини (за Паскалем). Тільки релігійні фанатики не відають вагань і хитань, мають певність у своїй ярій непогрішності. Однак, ступаючи в слід блаженного Іоанна, кажу собі: я можу помилитися в розумінні якихось важливих концептуальних принципів, духовних постулатів, в осягненні істини, але ніколи не дозволю собі схибити на шляху добра, любові і милосердя. Ось ці три кити, на яких тримається мій світ і з якого виросла ця книжка.

До того ж сотні прочитаних книг о. Іоанна, десятки рецензій і наукових досліджень про нього, здається, дають мені маленьке право закликати вас: відкрийте блаженного Іоанна як пророка, полюбіть як поета, пізнайте як мудрого історика, послухайте як музиканта і відчуєте, що перед вами справді унікальна особистість і предтеча нової богоцивілізації.

Він з того світу, що Моцарт і Бетховен, Чайковський і Березовський, Лев Толстой та Іоанн Бондарчук, магінка Євфросинія і Інокентій Балтський, Серафим Уміленний і Михайло Єршов... А той світ вабить, зачаровує і полонить лагідним світлом неземного милосердя.

Видаючи том за томом (огром цієї титанічної праці нам ще належить осягнути і оцінити), блаженний Іоанн нікому не нав'язує своє богомилське (Богу миле!) вчення, а тільки розсіває зерна правди, відкриває очі й серця на те, що осягнув сам, що подарувала йому Божа Мати під час дивовижних осянь і одкровень. Приймати їх чи ні – це вже особиста справа кожної людини. Але якщо ви перейняті долею своєї безсмертної душі й шукаєте в світі добра і правди, якщо вас цікавить найкоротший шлях до доброго Небесного Отця – тоді відкрийте для себе творчість блаженного Іоанна.

І ще. Хто завдасть собі труда прочитати бодай незначну частину з його духовного спадку, безперечно відчує, що любов до України в нього не менша, ніж до рідної Вітчизни. В Україні пройшли дитячі роки майбутнього помазаника, у Почаєві – духовне становлення і нині все частіше його пильний погляд спрямований на золотoverхий Київ. Він багато пише про Майдан, Донбас і Луганськ, минуле і прийдешнє нашої благословенної землі.

І якщо він уживає означення «Свята Русь», що може настожити занадто заангажованих в національному питанні читачів, то це не у вузько-шовіністичному значенні й прочитується не як державне, земне утворення, а духовне, горне, вселюдсь-

ке. Бо як говорив незабутній Валерій Ілля «Україна не тільки тут, а й на небесах», а отже і Росія, і всі інші країни. У Святій Русі ми колись навіки зіллємося у сыйливому мирі й любові.

Немало має сказати і те, що сьогодні великий провидець живе за межами Росії, спершу знайшов прихисток од гонінь на Солов'їній горі, де упокоїлася Божа Мати, а нині – в Іспанії.

Інший складний момент – релігійні погляди мислителя. Багато років він перебував у лоні православної церкви, був рукоположений владикою Іоаном Бондарчуком в сан єпископа, але згодом розчарувався в ортодоксальному християнстві, навіч побачивши всю неправду і зло, які там панують, і прийняв богомилізм.

Відомо, що богомільське вчення рясно розквітає там, де виникає брак гуманізму і потоптуються закони демократії. Чи не такі часи ми переживаємо сьогодні? Чи не з темної безодні імперського сатанинського зла ми вийшли і опинилися в не менш сутемних часах? Як міг, я пояснив се в цій книзі.

Прихилитися до Іоаннової еклесії можуть усі: мусульмани та іудеї, римо-католики та індуїсти, будисти і атеїсти... Всі стежки милосердних людей зіллються колись в єдину путь у тих безмежних добрих світах, які так натхненно оспівує і до яких намагається нас прихилити отець Іоанн.

Правда ще в тому, що триста років після Великого Повернення Христа у вишні околи християнство люто переслідувалося, розпиналося, нищилося, а коли можновладці усвідомили, що справитися з ними не в змозі, зробили державною структурою. Але що змінилося? Хіба припинилися війни, мори, тортури, світове зло? Здається, навпаки: ще дужче розгорілися вогні інквізицій, почастишали криваві походи, автодафе й тому подібні жахи. На все підвладне собі держава кидає чорну зловісну тінь і навіть церква стає її «конторою».

Але тема політики і теології не входить в сферу пріоритетних зацікавлень автора цієї книги. На першому місці для мене –

творчі аспекти, поезія, музика, хвилюючі містичні прориви в трансцендентне. Зачарований високим стилем письма о. Іоанна, я відкриваю глибини його мислення і містичних прозрінь, пояснюю і увиразнюю як можу. І хай вас не насторожує слово «містика». Світ – тайна. І пояснити його можна тільки сферою містичного. А блаженному Іоанну відкриті вищі горні світи, куди відлетять колись наші душі. Добре, якщо просвітлені й подобрілі.

Любов, милосердя і добро – безмежні і шлях до них безмежний. Йти цим шляхом так хвилююче і вабливо.

*Петриківський ліс,
березень 2016 року.*

ЛІТУРГІЯ ГОЛОДОМОРУ,

АБО СОЛОВЕЦЬКА ГОЛГОФА В УКРАЇНІ

Відкритий лист № 1

*Перед незримим вітарем,
7-9 березня 2015 року*

Дорогий отче Іоанне!

Вкотре пишу, вмокаючи перо не в чорнило, а в сльозу.

Не перейти нам море Соловецьке, не вигребти з нього, не вибратися... Навіки ми в ньому і воно в нас.

Навіки-вічні.

Море, що вночі стиснуте до сльози, і сльоза, що вдень розливається, як море.

Соловки – не просто одна з тем, яку Ви порушили, підняли, висвітлили. Це Ваша доля, земне призначення, вища реінкарнаційна приреченість. Тому кожне слово у книзі «Соловки – друга Голгофа» не тільки потрясає, поглиблює зір душі, а й змінює того, хто тулить його до серця, а ще виводить на якісно вищий рівень життя і розуміння проблеми страждання. Це абсолютно новий, глибинний погляд на трагічну сутність людського життя і подвиг мучеництва, де тисячі новітніх подвижників повторили земний подвиг Спасителя.

Прийде час і ця книга змінить світ.

Але пишу не тільки для того, щоб сказати ці високі слова, бо про Соловки в контексті Вашої творчості писав уже не раз, вони зримо присутні в кожній моїй статті, есеї, рецензії чи відкритому листі.

Тема нинішньої розмови – український голодомор 1932-1933-х років, який неможливо відділити від теми Соловків, так само як криваву диктатуру Сталіна, фашизм Гітлера, війни і теракти ХХ століття.

Те, що коїлося на Соловках, ніби в чорному дзеркалі, відбилосся на сході України.

Жнива скорботи.

Особлива сфера Цариці Небесної.

Літургія стогонів і небесних воріт.

Безмірна Господня туга.

Голодомор, як складова соловецької містерії, це вхід у євангельське царство нашого Господа, таїнство, рівнозначне смерті й воскресінню Христа, відкуплення гріхів не тільки нації, а й усього Адамового роду, гріхів церкви і кожної людини особисто.

Не сльози – мирро капало з очей.

Звучала Музика царства в стогоні, криках і плачах. Літургія голодомору.

Загинуло мученицькою смертю 6 чи 10 мільйонів людей... Точну цифру знає тільки Господь...

Божеволіли матері.

Опухали беззахисні діти.

Молоді чоловіки перетворювалися на живі кістяки.

Пам'ять не стерти з серця.

Не буду описувати страшні сцени агонії і смерті, про це існує чимало документальних свідчень і художніх творів. Досить назвати «Марію» Уласа Самчука, «Жовтого князя» Василя Барки, «Мор» Олеся Волі – твори хрестоматійні в українській літературі і перекладені іншими мовами світу.

Моя родина з Галичини, яка в ті часи перебувала в складі Речі Посполитої, тож її, дяка Богу, не торкнувся жахливий апокаліпсис. Але була у нас недалеко родичка, баба Маруся з сусіднього села, яка в дитинстві пережила голокост і дивом вижила, бо зуміла втекти на Західну Україну. Я часто провідував її, і коли підходив непоміченим, то заставав заплаканою. Вона була абсолютно самотньою. Я записав з її уст немало драматичних історій, але найбільше вразила мене доля її батька, заможного мірошника, що мав власний млин. Та коли прийшли більшовики і все одібрали, голод довів його до божевілля. Він виходив на пастівник, ставав на коліна і пасся як бідна безсловесна тварина. Так і помер на тому пасовиську...

Але чому пишу цього листа?

Я так хотів би, щоб Ви звернулися до теми українського голокосту, бо ніхто інший не зможе висвітлити її так, як Ви, тобто показати очисну сутність мучеництва.

Ні, це не повинен бути великий, розлогий, ґрунтовний твір, як-от «Соловки – друга Голгофа». Мені здається, що досить невеликої статті, циклу віршів чи навіть одного вірша. Ви зумієте стиснути до кількох сторінок чи рядків мегатони болю і ріки сліз.

Тільки Ви спроможні побачити як приходила Божа Мати і помазувала хворим рани і виразки, опухлі ноги і здуті животи, торкалася рятівною рукою людських сердець і залишала вічний слід в душах, що готувалися до переходу у горній світ.

Ви один спроможний визначити справжню вагу крихти хліба насущного.

Тут потрібне Ваше перо, отче, – чутливе, смиренне і гостре, як меч, потрібен пророчий голос і вухо, здатне почути трубні звуки ангела Апокаліпсису.

Отче Іоанне, Ви бачите так глибоко.

Ви відчуваєте так гостро.

Ви зазираєте у безмір людського болю.

Ваше письмо нагадує карбування на камені – над ним не владні вітри і дощі часу.

Вам відкрито більше, ніж будь-кому із смертних. Навіть разом узятим.

Тож навіть одна згадка про голодомор у Вашому деннику буде на вагу золота.

Розумію, що писати про таку трагедію – рвати собі серце, палити душу, але Ви зможете вистояти, бо осягнули тайну світу і позасвіття, глибинну сутність людських страждань і їхню очисну силу. Мільйони невинно замучених просять вашої молитви.

Сьогодні появляється немало публікацій про голодомор, я міг би назвати десятки, якщо не сотні книг – від окремих віршів до великих епічних поем, від нарисів до романів. Але нема в них шекспірівської глибини, дантівського болю, Вашої прозорливості, нема розуміння голодомору як невідійманої складової соловецької голгофи. Ця тема підвладна тільки Вам.

Тільки Ви можете відповісти на вічні питання: що хотів

сказати Бог, покликавши мучеників під вінець? Який був відкупний смисл Голгофи голодомору?

Які наслідки він мав для України?

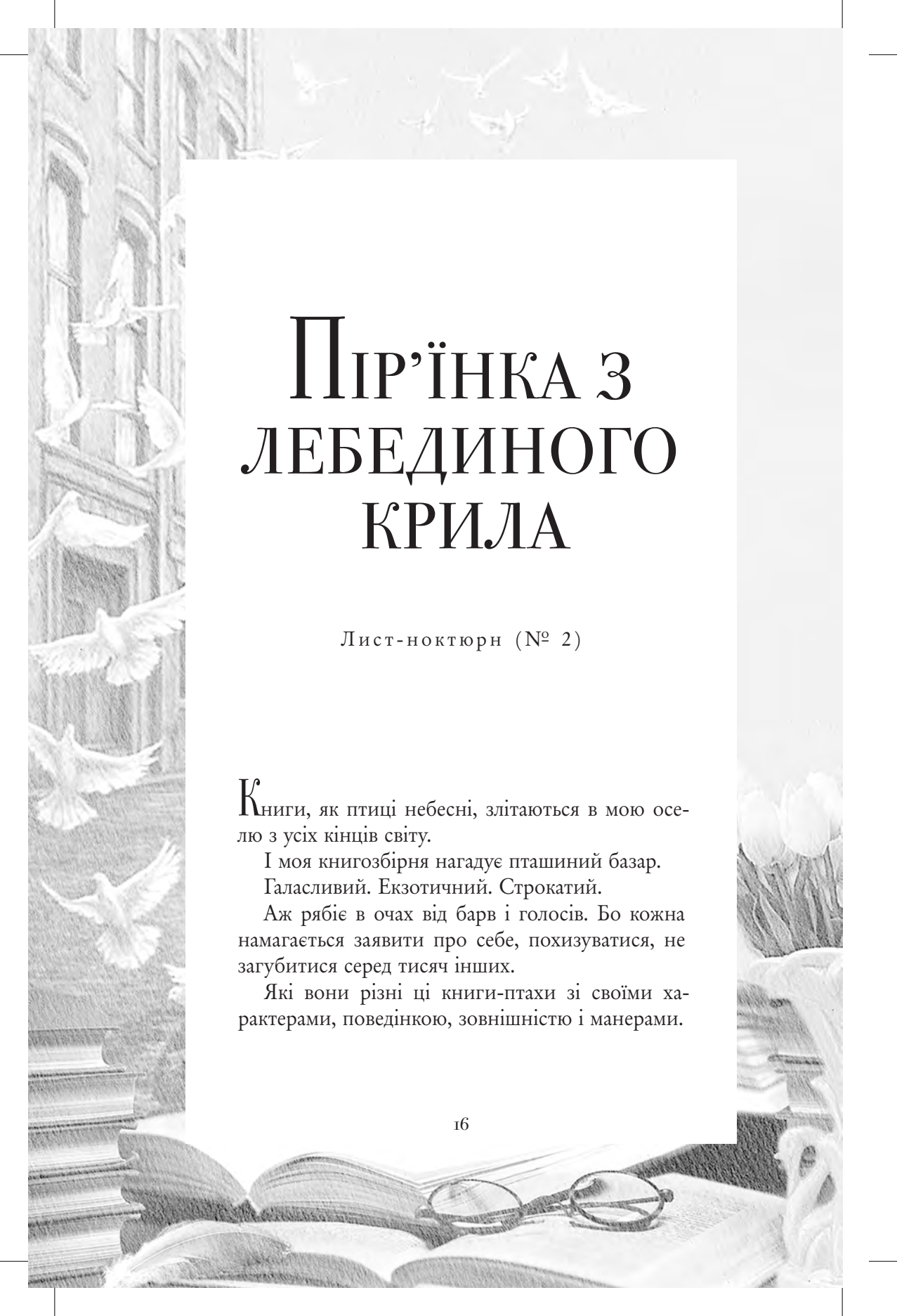
Вірю, Ваше слово закличе до всеукраїнського парастасу покаяння, що особливо важливо тепер, коли палає земля там, де колись голодна смерть збирала своє страшне жниво.

І прийдуть на суд правди Петро Калнишевський та Іван Мазепа, Павло Полуботко і Степан Васильченко¹, сонми замордованих і уб'єнних...

Ви знаєте, якими мають бути слова для них і молитва до Бога.

¹ *Степан Васильченко* – український хрестоматійний письменник, що помер від голоду 1933 року.

ПІР'ІНКА З ЛЕБЕДИНОГО КРИЛА

Лист-ноктюрн (№ 2)

Книги, як птиці небесні, злітаються в мою оселю з усіх кінців світу.

І моя книгозбірня нагадує пташиний базар.
Галасливий. Екзотичний. Строкатий.

Аж рябіє в очах від барв і голосів. Бо кожна намагається заявити про себе, похизуватися, не загубитися серед тисяч інших.

Які вони різні ці книги-птахи зі своїми характерами, поведінкою, зовнішністю і манерами.

Книги-солов'ї, книги-ластівки, книги-зозулі, а ще дятли, одуди, горобці, зорянки, колібрі...

Одні тихі, самозаглиблені, світлі, натхненні, величні і харизматичні співці.

Інші горді, неприступні агресивні як коршуни, вічні самітці, як беркути чи кібці.

Можливо, це надто надумане порівняння: книги – птахи. Але так малює мені моя уява. Я живу серед книг і птиць, з мого вікна видно ліс, в якому буваю щодня кілька разів.

Ваші книги, отче Іоанне, як білі лебеді.

Царські, красиві, божественні птахи.

Посланці з далеких морських акваторій таємничої і прекрасної Атлантиди.

І які чудові у них імена. Ось хоча б у тих, що прилетіли до мене учора: «Чаша Грааля», «Путь лицаря», «Ранок Сва-рога», «Тріумф тамплієрів», «Майстерня Мінне».

Разом з ними прибилася і моя книга «Маестро сонячних хоралів».

Торкаюся її з особливою ніжністю, любов'ю і навіть по-божністю. Не тому, що такий самозакоханий і марнославний, а тому, що вона справді неймовірно дорога мені й у ній переплелася так багато різного – любові й болю, сумнівів і сум'ять, духовної боротьби і зневіри, падінь і злетів, безсонних ночей і солодких мук.

Ця книга росла як гидке каченя.

Довго і важко.

За земними мірками – рік.

За мірками душі – десятиліття.

І тому вона ціла епоха в моєму житті.

Книга-епоха.

Я завжди намагаюся критично ставитися до свого письма. Самоїдство – один з моїх найстійкіших комплексів. Але тут він відступає.

Знову і знову перечитую добре знане і воно звучить мені ніби уперше, ніби не мною написане.

“ Що ж це за почуття таке – любов, що потрібне Господеві й кожній живій істоті, навіть найменшій, найпримітивнішій, що ніхто без неї обійтися не може, і саме життя немислиме без її таїнства?

Чому усе зводиться до любові, все тримається на ній?

Чому тільки в любові можливе щастя і спасіння душі, а іншого шляху немає і вищої тайни не існує?

Чому навіть Христос запитував Петра: «Чи любиш мене, Петре?»

Тому що Господь наш – Любов, і радісно іти дорогою Його любові.

Ось тільки б не схибити і не похитнутися в цьому, не розгубити безцінний скарб.

Люблю уже саме слово «люблю», ніби якусь живу істоту, щось одухотворене, живе, персоніфіковане. Звучить воно мені, як музика, хвилює, як свята таїна. І губи мої торкаються його побожно, як молитви. Воно з того високого ряду, що Бог, Дух, Отець і Син. Крізь нього, як крізь збільшувальну лінзу, дивлюся на зорі, хмари, землю, ліси, жінку, яку обожнюю (невідцвітну красу мою), – усе, що викликає в мене хвилюючий захват і трепет.

Багато що я любив і люблю в цьому житті й світі. Багато кому я освідчувався в любові, багато що оспівав у віршах і ліричній денниковій прозі, й допоки мого життя, писати мені про те, що люблю, аж доки сонячно не зіллюся з Богом, який уособлює для мене Любов. Може, іноді недостатньо художності в моєму письмі, та ніколи не буває мало любові.

Ось чому я так потягнувся до Вас, отче Іоанне, ось в чому загадка моєї магнетичної прив'язаності... ”

У цій книзі багато сторінок, перечитуючи які, захоплююся і запитую зі щирим подивуванням та неприхованою наївністю: невже це справді написав я?

Знаю, чому це так.

Бо я писав, а душу вдихали Ви.

Ми працювали у співавторстві, хоч між нами тисячі кілометрів. Але там, де владарює любов, віддалі не існує.

Народження книги – завжди свято.

Народження книги-лебедя – свято не тільки земне, а й небесне.

Хочеться вірити, що з такою книгою привітають і на небесах, і ангели не відвернуть од неї світлих очей.

Мое серце переповнює радісна схвильованість і повнота щастя.

Не приховую цього, хоч завжди боюся надмірних емоцій, бо знаю, що за законами рівноваги вони не довговічні.

Але сьогодні вірю в інше, що кожна хвилина ось такого земного щастя, здобутого працею і отухою духу, розпросториться колись на небесах у тисячолітню блаженну радість.

І так мені хочеться цю небесну радість розділити з Вами і братами та сестрами, причетними до народження «Маестро сонячних хоралів». В іменах це відбито так: Яків Мелхіседеков, Леонід Белов, Мелхіседек Солнцев, Магдаліна-Лібера, Дівіно-Дія, Діона, Людмила Тягунова, Олександра Латишева, Мінна Мариневич...

А ще поруч з нами Андрій Тутунов і Володимир Алейніков, незникомі тіні Моцарта і Баха, Льва Толстого і Євфросинії Почаївської, Інокентія Балтського і Серафима Соловецького...

Книги – дітище соборне.

Кожен вносить свою частку.

Моя лепта – остання крапля мирро з переповненого любов'ю серця.

Хай ця книжка, як пір'їна, принесена вітром з України, ляже на Ваш робочий стіл чи, краще, – на край фортепіано і надихне зіграти щось винятково піднесене, світле, атлантично-пренебесне, непроминуше.

І ми всі, причетні до народження цього білого лебедя, почуємо мелодію Вашого серця – маленький шедевр білої пір'їнки з лебединого крила.

Тисячі кілометрів – не перешкода для музики серця і неба.

ЗМІСТ

ДОРОГОЮ ДОБРА І ЛЮБОВІ

Передмова автора

5

ЛІТУРГІЯ ГОЛОДОМОРУ,
АБО СОЛОВЕЦЬКА ГОЛГОФА В УКРАЇНІ

Відкритий лист (№ 1)

II

ПІР'ІНКА З ЛЕБЕДИНОГО КРИЛА

Лист-ноктюрн (№ 2)

16

ТУГА ЗА АБСОЛЮТНОЮ ГАРМОНІЄЮ

Лист-супліка (№ 3)

21

КРЕМЕНЕЦЬ: «ЯКЩО ТИ БУДЕШ У МОЇЙ КРАЇНІ...»,
АБО НАВЗДОГІН ПАМ'ЯТІ
із циклу «Поїздки вольні і невольні»

25

МУЗИКА ГРААЛЕВИХ ОКОЛІВ,
АБО ОДКРОВЕННЯ СОНЦЯ МІННЕ В ЗЕНІТІ

31

СПОГЛЯДАТИ БОЖЕСТВО В БЛИЖНЬОМУ,
АБО ДЕЩО ПРО ЗОЛОТУ ТРІАДУ

60

ГОЛОС МУДРОЇ ЛЮБОВІ

75

СВІТ ЯК ВЕСЕЛКА, АБО ДЕЩО ПРО ФІЛОСОФІЮ
СОЛОВ'ІНОЇ ГОРИ

84

«ЗЛОМИТИ ЙОГО БУЛО НЕМОЖЛИВО»,
АБО «ВІН ЗАЛИШИВСЯ. ЙОГО ПРИСУТНІСТЬ ВІДЧУТНА»

88

Пробити кригу мовчання

101

КНИГА ПРО ЖИТТЯ І ПЕРЕМОГУ ДУХА,
АБО ПОРТРЕТ У ВІЧНОСТІ

105

ПОЕМА ПРО ВОГОНЬ ЧИСТОЇ ЛЮБОВІ

116

РОСІЙСЬКИЙ ПЕЙЗАЖ ПІСЛЯ БИТВИ

125

З КОГОРТИ СВИТОЧІВ: ПЕРЕХРЕСНІ СТЕЖКИ
ЙОСИПА ТЕРЕЛІ Й БЛАЖЕННОГО ІОАННА

(Есе з метеликом на плечі)

135

СОНЯЧНІ КЛАРНЕТИ БЛАЖЕННОГО ІОАННА

космічна музика збірки «Поезія Грааля»

143

МІСТИЧНА МОЦАРТІАНА

156

ТИСЯЧІ СПЕКТРІВ ДОБРА І ЛЮБОВІ,
АБО МОРЕ СЯЮЧИХ СЛІЗ

169

НА РІВНІ ДУШІ

(Євген Удін)

176

КОЛИ ВАВИЛОНСЬКУ ВЕЖУ
БУДУЮТЬ ШПИЛЕМ ВНИЗ

192

ПРОМЕТЕЇЗМ ЯК СТИЛЬ ЖИТТЯ

Образ вогню у творчості блаженного Іоанна

198

У ВОГНІ СВЯТОГО ДУХА

207

ЗОЛОТИЙ ЗАПАС СЛОВА

215

МІЖ ПИЛИНКОЮ І БОГОМ,
АБО ДЕЩО ПРО СЕРЦЕ ЛЮДИНИ

222

«В СЕРДЦЕ ЛИРА ПОЕТ ПО-ЕВАНГЕЛЬСКИ...»,
АБО ПСАЛТИР ЯК ОРИГІНАЛЬНА ІКОНА

229

НА ВИСОТАХ МІННЕ,
АБО БОГОЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ АКОРД
(Нотатки на шляху первопрохідника)

239

ПОЕЗІЯ СВІТЛА І СВІТЛО ПОЕЗІЇ

248

ДАГЕСТАНСЬКИЙ
ІСЛАМСЬКИЙ ХРИСТОС АДАЛЛО
Блаженний Іоанн. Поетичний цикл «Реквієм по Адалло»

257

«ОСТАННЄ ПРИЧАСТЯ
З ЧАШІ ГРААЛЕВОЇ»
*Станси над Колліріадою «Лакрїмоза»
блаженного Іоанна*

265

ПОТОЙБІЧ САМОТНОСТІ,
АБО У ГЛИБОКОМУ ЗАТВОРІ

273

ПРАПОРЕЦЬ НА КІНЧИКУ СПИСА

285

КОЛИ ЛІТЕРИ СТАЮТЬ НОТАМИ,
АБО АЛФАВІТ АБСОЛЮТНОГО ДОБРА

295

ПРО ЛІТАК НАД КАЇРОМ
І ЗЕМЛЮ В КОСМІЧНІЙ БЕЗОДНІ

310

ТАЙНА СОЛОВЕЦЬКОЇ СЛЬОЗИ

320

ДОДАТОК

Ввідгуки на книгу «Маестро сонячних хоралів»

329

Геніальність доброти

330

На березі любові і добра

332

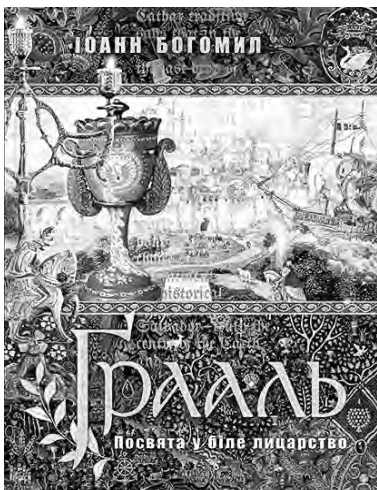
Нові книги Іоанна Богомила,
що вийшли у видавництві «Колірія»

БОГОМИЛЬСТВО: ДУХОВНІСТЬ СВІТЛОГО УНІВЕРСУМУ

Уперше в історії здійснена спроба систематично викласти в одному виданні значущо важливі ідеї та концепції, які є основою богомилізму – щонайдревнішої архетипної духовності, котра лежить біля коренів мало не всіх світових релігій. Уявлення про всесвіт і внутрішній світ людини, філософія історії та есхатологія, пантеон, символіка, етика, духовна практика богомилів явлені як жива, динамічна духовна традиція, що пересягнула в ХХІ століття і богонатхненно розвивається сучасним учителем богомилства, людиною незвичайних масштабів – блаженним Іоанном.

Дана праця не претендує на повноту, оскільки універсум богомилізму неосяжний. Проте небайдужий читач отримає хоча б уявлення про духовність, яка довгі часи перебувала під забороною, стиралася та фальсифікувалася. Ця книга – провість повернення богомилів і всесвітнього торжества світлої віри доброго Бога і добрих людей.

ГРААЛЬ: ПОСВЯТА В БІЛЕ ЛИЦАРСТВО

Святий Грааль – який він? Де він зараз? Як його віднайти? В чому таємниця лицарства Круглого стола. Чи можливе лицарство у наш час?

Автор книги будує чудесний міст від старовинних переказів до дня сьогоднішнього. Лоенгрін і Парсіфаль, Трістан та Ізольда, Амфортас і Ланселот, король Артур та Гавейн не просто оживають на сторінках книги – стають нашими сучасниками, щедро діляться одкровеннями щодо того як, живучи на Землі, бездоганно дотримуватися законів небесної доброти. Кожний розділ книги – захоплююча подорож з добрими і вірними друзями, одкровення любові, настановлення у світлій премудрості.

Відомо, що міф, який втратив свій ключ тлумачення, перетворюється у кращому випадку на повчальну оповідь, або просто казку для дітей. Але міф, відкритий ключем, вершить посвячення. Іоанн Богомил, містик, мислитель, поет, музикант, спадкоємець архетипової духовності древніх богомилів і катарів, яка покладена в основу Граалеади – щедро відкриває скарбницю Грааля для всіх, хто бажає віднайти нові цілі й шляхи. Той, хто вдумливо, серцем прочитає цю книгу, набуває високого посвячення, увійде у велике братство добрих героїв і божеств. Блажен, хто благословиться лицарським ідеалом, прийнявши чашу з рук білого старця!